

Laeva Kultuurimaja Mälumäng II VOOR

1. Kui me asetaksime kõik Eestimaa vallad tähestiku järjekorda, siis milliste valdade vahel paikneks meie koduvald -Laeva vald?
2. Te näete üht eset. Küsimus koosneb kahest osast:
Millest see on valmistatud ,ehk mis see algselt oli? Milleks seda kasutati ,ehk mis on toote nimi? Lisada võiks, et lõppprodukt on lõpuni viimistlemata, aga kasutada saab juba praegu.
3. Hiljuti täitus 50 aastat esimese Bondi filmi linastumisest. Nende 50 aasta jooksul on James Bondi 23-s filmis kehastanud 6 erinevat filmistaari. Kui George Lazemby ja Timothy Dalton on kordade arvu poolest vaieldamatud autsaiderid vastavalt 1 ja 2 korraga, siis küsime, kes on kehastanud Bondi kõige rohkemates filmides ja mitu korda?
4. Eesti lipuseadus ütleb, et lipupäevadel heisatakse lipp päikesetõusul kuid mitte hiljem kui 8.00 ja langetatakse päikeseloojangul, kuid mitte hiljem kui 22.00. Kuid on üks öö, kui lippu ööseks ei langetata. Millal?
5. Gerd Kanter on võitnud tiitlivõistlustelt (OM,MM,EM) 8 medalit. Tiitlivõistlustel pole ta 70 meetrist heidet suutnud teha. Tulemus on olnud 66 ja 69 meetri vahel. Millisel tiitlivõistlusel saavutas ta parima tulemuse 68.94? Nimetage võistlus (kas OM,MM või EM) toimumisaasta ja toimumiskoht. **2õiget** komponenti annab **1 punkti**.
6. Üks keskaja süngemaid sündmusi ja kohtuprotsesse Liivimaal leidis aset 1553.aastal. 20-aastane neiu tahtis abielluda kaupmehe poja Franz Bonniusega aga sugukonna kohus määras ta surma uputamise läbi. Kohtuotsuse viis täide tema vanem vend Jürgen. Kuidas oli neiu nimi ja millises mõisas need sündmused toimusid?

7. Indrek Hargla keskaegset Tallinnat kujutavates raamatutes „Oleviste mõistatus“, „Rataskaevu viirastus“ ja „Timuka tütar“ askeldab ringi ja lahendab mõrvamüsteeriume apteeker nimega Melchior

a. WAKENSTUBE b)WAKENSTUDE c) WAKENSTEDE

Milline on õige nimekuju?

8. Mis asjad on VOLAPÜK , UNIVERSALA , NOVILATIN , SABIR, TIMIERO , IDO? Kui me sellesse nimekirja lisaks veel ühe E tähega algava sõna oleks küsimus vähemalt poole lihtsam.

9. See mitmeaastane rohttaim (Chelidonium majus) kannab rahvapäraseid nimesid: annetõverohi, parkhein, punaserohi, õuetõberohi jne. Ta on umbes 50 cm kõrgune võimas ja mahlakas taim , õied kollased, nelja kroonlehega. Taim sisaldab kollakasoranži piimmahla, mis on tuntud ja tunnustatud konnasilmade ja soolatüügaste ravim. Rahvameditsiinis aitab ta nii kõõma kui kollatõve vastu. Kasutatakse ka koduloomade raviks. Mis taimest on jutt?

10. Nahkhiired kütivad edukalt saaki pilkases pimeduses, ise seejuures millegi vastu põrkamata. Kuidas see neil õnnestub?

11. 2011-nda aasta Riigikogu valimistel osutasid Laeva vallas individuaalselt kolmeks edukamaks häälesaagi poolest kahe Eesti suurima erakonna esindajad. Kaks neist pääsesid ka Riigikogusse. Nimetage need kolm isikut. Paremusjärjekord pole oluline. Kaks õiget annab 1 punkti.

12. Leonardo da Vinci kuulsal maalil „Püha õhtusöömaaeg“ võib Juudase käe all näha ümberlõkatuna ühte eset, mis on tänapäevalgi söögilaua täiesti tavaline. Selle ümberlõkkamine Juudase poolt on sümboolne ja peaks näitama, et tegemist on reeturiga. Mis esemest on jutt?

13. Maadluses korraga kahes maadlusviisis edukas olla on tänapäeval väga raske ehk pea võimatu.1936-nda aasta Berliini olümpial aga võitis meie vägilane Kristjan Palusalu mõlemad kullad. Vähem räägitakse teisest kuulsast eestlasest , kes samal olümpial võitis samuti kahes maadlusviisis medali. Kes?

14. Mis tegevus on Kursi murdekeeles hiiril, nihvis või mutil käimine ja Äksi murdes jõrri otsima või jõmjahis käima?
15. Kuulete muusikapala tänapäeva ühe Eesti kuulsama ja pärjatuma ansambli esituses. Seda pala on esitanud paljud ja väga erinevas võtmes. Mis on selle ansambli nimi ja kes oli selle laulu esmaesitaja?
16. 1912-ndal 16. Selle 1912-ndal aastal „Vanemuises“ esietendunud näidendi kohta on autor oma mälestustes kirjutanud. “Saal oli rahvast täis nagu heeringaid vaadis.Tormasin rõdule , sest omalõhnalise rõivastusega ma ei taha minna „inimeste“ sekka. Ja kui siis Leopold Hansen lööb lahti oma P..... siis tekib saalis selline kihin-kahin , mis mind surub kõssi.....“Lisaks Leopold Hanseni kehastatud tegelaskujule olid näidendi tegelased veel Rooski , Elisabeth, Krõõt jne. Kes on autor ja millise tema teosega on tegemist?
17. Vanas-Roomas olid nad maja ja perekonna ning põldude ja ristteede kaitsejumalused (vaimud). Neile ohverdati , nende kujukesi hoiti maja siseruumis kapis ning kaunistati pühade ajal lilledega.Tänapäeval kannab sama nime üks Eesti tuntud poliitik. Arvata võib , et tema perekonnanimi ei ole pärit Vanast-Roomast vaid see on lihtsalt kokkusattumus. Kuidas nimetati neid kaitsejumalusi(vaime)?
18. Möödunud sajandi keskel hullutas mehi nii elus kui filmiekraanil noor kena daam nimega NORMA JEAN BAKER. Millise nime all avalikkus ja ka meie teda tunneme?
19. Valeri Tsaplõgin, Anatoli Tsukanov, Vladimir Kaminski. Kui me sellesse nimekirja lisaksime ühe kuulsat eesti sportlase saaksime ühe võitjameeskonna. Mis meeskond see on ja mida ta võitis?
20. Pildil näeme ühte kuulsat hoonet. Mis hoonega on tegemist ja kus see asub?
21. Tänapäeval on Eestis palju selliseid asutusi, kusjuures Laeva vallas asub meie maakonna vanim. Esimene sarnane loodi 1883-ndal aastal Õisu mõisas. Presidendiks valiti mõisa viinapõletaja J.Orrav, eestseisuse

liikmeteks aednik Tarruk, kõrtsmik Reibach ja koolmeister Kikkas. Mis asutusest käib jutt?

22. Ladina keeles öeldakse HOMO HOMINI LUPUS EST. Kuidas kõlab see ütlus Eesti keeles?

23. Alates 1995-ndast aastast valib Eesti Ornitoloogiaühing aasta linnu. Kes valiti 2013-nda aasta linnuks?

24. Mercedese mootor , lennuki kummid ja traktori rool, toodetakse põhiliselt Peipsi veerel. Mis imelik masin see küll on?

25. 1) See 1969-ndal aastal Võrumaal sündinud mees on kirjutanud luuletusi nii eesti kui võru keeles, ühe lasteraamatu, mitu romaani ja näidendit, novelle ja laulutekste, samuti arvustusi. **4p**

2) Näide tema loomingust

Ostsõ liinas arvudi ma.....

Vastnõ hewlett-packard

Küsü: mis tiit sa taaga

Esiq sääne kakard

A ei tiiki midägist

Lasta nukan sais

Mullõ lihtsalt miildis timä

Kõvaketta hais **3p**

3) Tema suurimaid hobisid on kalapüük. Ta on saanud järgmised auhinnad :

1.koht ajakirja „Kalastaja“ kalastusteemalisel kirjandusvõistlusel 2001

4.koht Kalevala MM-l Espoos 2002

2.koht romaanivõistlusel 2004

Bernard Kangro kirjanduspreemia 2004 **2p**

4) Ta on töötanud ehitusmaastrina, treiali, autojuhi, katlakütjana, valvurina, töökoja meistrina, varustajana, turvamehena, karjakuna jne. Praegu juhib ta

koos Kaur Kenderiga laupäeviti Raadio 2 eetris olevat saadet “ Kuri karjas“ .

1p

VASTUSED

1. Laekvere ,Laheda
2. Härja kara (suguelund) ,kantsik või piits
3. Roger Moore 7
4. Jaaniöö
5. 2007 MM Osaka
6. Barbara von Tisenhusen ,Rannu
7. Wakenstede
8. Tehiskeeled
9. Verehurmarohi
10. Kajalokatsioon või ultraheli
11. Igor Gräzin ,Marika Tuus-Laul ,Arvo Sarapuu
12. Soolatoos
13. August Neo
14. Ehal käima
15. Metsatöll ,Heli Lääts
16. Oskar Luts Kapsapea
17. Laarid
18. Marilyn Monroe
19. Aavo Pikkuus 1976 OM võitsid 100 km jalgratta meeskonnasõidu
20. Alatskivi loss
21. Raamatukogu
22. Inimene on inimesele hunt
23. Põldpüü e. Nurmkana
24. Karakatitsa
25. Olavi Ruitlane

